

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-13816

Podgorica, 06.11.2015. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Branimira Gvozdenovića -**

Poštovani ministre Gvozdenović,

Na osnovu Vašeg akta, broj 10-454/77 od 26.10.2015. godine kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Uvidom u Predlog zakona i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, u dijelu generalnih zapažanja ukazujemo da Predlog zakona uvodi nove principe i metode postupanja sa otpadom i u tom pogledu ima organičavajući uticaj na poslovni ambijent.

U okviru primjedbi i sugestija po pojedinačnim odredbama, ukazujemo na sljedeće:

U vezi sa članom 5 kojim se mijenja član 11, a kojim se utvrđuje proširena odgovornost proizvođača i uvoznika, privredna društva ili preduzetnici, koji proizvode ili unapređuju, obrađuju, prodaju ili uvoze električne i elektronske proizvode, vozila, gume, baterije i akumulatore, ambalažu i ulja za podmazivanje i tečnosti i uvoze polovne električne i elektronske proizvode, vozila, gume, baterije i akumulatore i polovnu ambalažu i ulja za podmazivanje i tečnosti imaju proširenu odgovornost za organizovanje poslova upravljanja otpadom koji nastaje od navedenih proizvoda. Uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti iznos troškova koje će primjena navedene odredbe izazvati.

U vezi sa članom 6 kojim se definiše organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada, proizvođač, odnosno uvoznik dužan je da se uključi u organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada u skladu sa čl. 47, 48, 49, 51 i 53 ovog zakona na način da sam osnuje i obezbijedi funkcionisanje sistema ili da se uključi u sistem kojim upravlja privredno društvo koje ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana. Uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti iznos troškova koje će primjena navedene odredbe izazvati.

Takođe, uz zahtjev za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada privredno društvo, između ostalog podnosi i dokaz o upisu u registar

sakupljača i/ili dozvola za preradu i/ili zbrinjavanje otpada. U cilju pojednostavljenja postupka sugerišemo pribavljane navedenog dokaza po službenoj dužnosti.

U vezi sa članom 8 kojim se mijenja član 14 stav 1 alineja 1 gdje se "upravljanje otpadom vrši na način da se najmanje 50% ukupne mase sakupljenog otpadnog materijala, kao što su papir, metal, plastika i staklo, iz domaćinstava i drugih izvora u kojima su tokovi otpada slični sa tokovima otpada iz domaćinstava, pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje." Uvažavajući navedeno, neophodno je definisati ko će snositi odgovornost u slučaju neispunjavanja predviđenih ciljeva. Takođe, cijenimo da će pritisak u slučaju postojanja zakonske obaveze pasti na proizvođače otpada, građane i privredu. U tom kontekstu, privredni subjekti će biti primorani da vrše recikliranje, čak i otpada za koji nije isplativo obavljati postupak recikliranja što će uticati negativno na njihovu konkurentnost.

Uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti iznos troškova koje će primjena navedene odredbe izazvati.

U vezi sa članom 24 kojim se utvrđuje zahtjev za upis u registar sakupljača odnosno prevoznika otpada, gdje se uz zahtjev podnosi i polisa osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima, uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti iznos troškova koje će primjena navedene odredbe izazvati.

U vezi sa članom 26 kojim se uređuje registracija trgovaca i posrednika, gdje se uz zahtjev podnosi i polisa osiguranja za slučaj udesa ili štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima, uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti iznos troškova koje će primjena navedene odredbe izazvati.

U vezi sa članom 29 kojim se uređuje otpad od električnih i elektronskih proizvoda u stavu 3 definisano je da „privredno društvo ili preduzetnik iz člana 36 stav 1 ovog zakona dužan je da vrši sakupljanje, odnosno prevoz otpada od električnih i elektronskih proizvoda na način koji omogućava sprvođenje postupka pripreme za ponovnu upotrebu i preradu otpadnih komponenti ili cijelih električnih i elektronskih uređaja.“

Dalje u stavu 6 definisano je da „privredno društvo ili preduzetnik koje sakuplja otpad od električnih i elektronskih proizvoda dužan je da preduzme mjere radi obezbjeđivanja da se iz domaćinstava:

- do 14. avgusta 2021. godine, sakupi najmanje 40% od prosječne godišnje mase električnih i elektronskih proizvoda stavljenih na tržište u posljednje tri godine, i
- poslije 14. avgusta 2023. godine, sakupi najmanje 65% od prosječne godišnje mase električnih i elektronskih proizvoda stavljenih na tržište u posljednje tri godine“.

Stavom 7 predviđeno je da „privredno društvo ili preduzetnik koji vrši obradu otpada od električnih i elektronskih proizvoda je dužan da, do 14. avgusta 2018. godine, preduzme potrebne mjere radi obezbjeđivanja:

- prerade 80% prosječne mase po uređaju i najmanje 75% prosječne mase po uređaju radi ponovne upotrebe ili recikliranja sastavnih djelova i materijala od preuzetog otpada od velikih kućnih aparata i automata;
- prerade najmanje 75% prosječne mase po uređaju i najmanje 65% prosječne mase po uređaju radi ponovne upotrebe ili recikliranja sastavnih djelova i materijala od preuzete otpadne opreme za informacionu tehnologiju (IT) i telekomunikaciju, otpadne opreme za zabavu i otpadnih fotonaponskih panela;
- prerade najmanje 70% prosječne mase po uređaju i najmanje 50% prosječne mase po uređaju radi ponovne upotrebe ili recikliranja sastavnih djelova i materijala od preuzetog otpada od malih kućnih aparata, opreme za osvjetljenje, električnih i elektronskih alata, igračkaka i opreme za slobodno vrijeme i sport i instrumenata za praćenje i nadzor.“

U stavu 8 predviđeno je da “privredno društvo ili preduzetnik koji vrši obradu otpada od električnih i elektronskih proizvoda je dužan da poslije 14. avgusta 2018. godine, preduzme potrebne mjere radi povećanja svih procenata iz stava 7 ovog člana za najmanje 10%.“

Uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti pozitivne posljedice navedene odredbe kao i iznos troškova koje će primjena navedene odredbe izazvati.

U vezi sa članom 42 kojim se članom 78b utvrđuje naknada za privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada u stavu 1 definisano je da „izuzetno od člana 78 stav 2 i člana 78a stav 2 ovog zakona, komunalni, odnosno neopasni građevinski otpad može se privremeno skladištiti na period duži od godinu odnosno dvije godine, pod uslovom da se za komunalni otpad koji je uskladišten duže od godinu dana na lokaciji iz člana 78 stav 3 ovog zakona i za neopasni građevinski otpad koji je uskladišten duže od dvije godine za svaku godinu plaća naknada u iznosu od 10 € po toni komunalnog, odnosno neopasnog građevinskog otpada.“

Uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, u dijelu analize procjene uticaja propisa u RIA obrascu neophodno je navesti primjere uporedne prakse kao i kriterijume na osnovu kojih je predloženi iznos naknade utvrđen posebno uzimajući u obzir činjenicu da je prilikom dostavljanja Predloga zakona o upravljanju otpadom na mišljenje u maju t.g. predloženi iznos naknade za neopasni građevinski otpad bio 7€ po toni.

Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta u načelu daje saglasnost na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom, s tim što će prilikom realizacije Državnog plana upravljanja otpadom za navedeni period ocijeniti usaglašenost mjera i dinamike ostvarenja ciljeva upravljanja otpadom sa finansijskim mogućnostima definisanim Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, godišnjim zakonom o budžetu i Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike.

S poštovanjem,

MINISTAR

dr Radoje Žugić

81000 Podgorica, ul. Stanka Dragojevića br. 2
tel: +382 20 242 835; fax: +382 20 224 450; e-mail: mf@mif.gov.me

**CRNA GORA
MINISTARSTVO FINANSIJA**

Broj: 02-03-13816/2

Podgorica, 13.11.2015. godine

**MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
- n/r ministra, g-dina Branimira Gvozdenovića -**

Poštovani ministre Gvozdenović,

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom i inoviranog Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Uvidom u Predlog zakona i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, u dijelu generalnih zapažanja ukazujemo da Predlog zakona uvodi nove principe i metode postupanja sa otpadom i u tom pogledu ima organičavajući uticaj na poslovi ambijent.

Takođe, uvidom u RIA obrasac utvrđeno je da će implementacija predloženih rješenja proizvesti troškove proizvođačima i uvoznocima u Crnoj Gori na godišnjem nivou u iznosu od 4.157.500 eura.

U vezi sa članom 6 kojim se definiše organizovani sistem preuzimanja, sakupljanja i obrade optada, uz zahtjev za upis u registar organizovanih sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpada privredno društvo, između ostalog podnosi i dokaz o upisu u registar sakupljača i/ili dozvola za preradu i/ili zbrinjavanje otpada. U cilju pojednostavljenja postupka sugerišemo pribavljane navedenog dokaza po službenoj dužnosti.

U vezi sa članom 42 kojim se članom 78b utvrđuje naknada za privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada, u iznosu od 10 € po toni komunalnog, odnosno neopasnog građevinskog otpada, a uvažavajući činjenicu da će implementacija navedene odredbe pored dodatnih obaveza proizvesti i povećanje troškova proizvođačima, neophodno je obrazložiti kriterijume na osnovu kojih je predloženi iznos naknade utvrđen posebno umajući u vidu da je prilikom dostavljanja Predloga zakona o upravljanju otpadom na mišljenje u maju t.g. predloženi iznos naknade za neopasni građevinski otpad bio 7€ po toni.

Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta u načelu daje saglasnost na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom, s tim što će prilikom realizacije Državnog plana upravljanja otpadom za navedeni period ocijeniti usaglašenost mjera i dinamike ostvarenja ciljeva upravljanja otpadom sa finansijskim mogućnostima definisanim Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, godišnjim zakonom o budžetu i Smjernicama makroekonomske i fiskalne politike.

S poštovanjem,

 MINISTAR
dr. Radoje Žugić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

Ministarstvo održivog razvoja i turizma

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom (u daljem tekstu: Predlog zakona) obezbjeđuje:
 1. prenošenje odredbi, za oblast upravljanja otpadom, relevantnih propisa EU u zakonodavni okvir Crne Gore, a posebno Direktive o električnom i elektronskom otpadu (2012/19/EU),
 2. prenošenje dijela odredbi Direktive o upravljanju otpadom od mineralnih sirovina (2006/21/EZ), čime se stvaraju uslovi za donošenje podzakonskog akta i prenošenje odredbi ove direktive u zakonodavni okvir Crne Gore,
 3. definisanje pravnog osnova za izradu podzakonskog akta kojim će se transponovati odredbe Direktive 2011/65/EU o ograničavanju upotrebe određenih opasnih supstanci u električnoj i elektronskoj opremi (ROHS direktiva),
 4. jasnije odredbe pojedinih članova važećeg zakona u cilju stvaranja preduslova za bolje razumijevanje normi i njegovu kvalitetniju implementaciju.
- Crna Gora je opredjeljujući se za proces evropskih integracija prihvatila obavezu harmonizacije odnosa u svim javnim politikama sadržanim u Acquis-u, što, pored usaglašavanja našeg sa zakonodavnim okvirom EU u oblasti upravljanja otpadom, podrazumijeva i punu implementaciju donijetih propisa. Nedostatak stručnih i finansijskih kapaciteta uzrokuje određene probleme u sprovođenju važećeg Zakona o upravljanju otpadom. Predlogom zakona se daje doprinos boljem razumijevanju normi, a time i prevazilaženju jednog dijela problema koji se odnose na nedostatak stručnih kapaciteta.
- Posljedice problema su neuređeno stanje u ovoj oblasti čime se ugržavaju životna sredina i zdravlje ljudi (odlaganje otpada pojedine opštine vrše na lokacijama koje ne ispunjavaju propisane uslove, ne vrši se selektiranje otpada i prerada otpada i sl.), neracionalno se troše, odnosno ne upravlja se sa ograničenim prirodnim resursima (minerali, rude, fosilna goriva i sl.) na održiv način, ne ostvaraju se potrebni pomaci koji će omogućiti da Crna Gora ispuni ciljeve u pogledu recikliranih količina otpada (komunalnog, posebnih vrsta otpada i građevinskog otpada).
- Prije svih oštećeni su građani Crne Gore, jer žive u neuređenom prostoru na kome se nalazi otpad. Ovakvo stanje ne doprinosi stvaranju uslova za razvoj turizma, a stvara i poteškoće privrednim subjektima da otpad koji generišu tokom tehnološkog postupka zbrinjavaju na ekonomski najracionalniji način.
- Zadržavanjem postojećeg stanja ("status quo") nastaviće se sa ugrožavanjem životne sredine, što u određenim situacijama može izazvati i probleme u prekograničnom kontekstu i upravljanje resursima na neodrživ način. Takođe, nastaviće se sa devastiranjem prirodnog ambijenta, čime će se povećati i rizik za zdravlje ljudi. Zadržavanje postojećeg stanja uticaće i na dinamiku procesa pregovora sa Evropskom komisijom, a time i prolongiranje da Crna Gora dobije status punopravnog člana zajednice evropskih država.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Donošenjem Predloga zakona daje se dopirnos ostvarenju cilja koji se odnosi na povećanje stepena transponovanosti odredbi relevantnih propisa EU u dio propisa Crne Gore vezan za oblast upravljanja otpadom.
- Ostvarenje navedenog cilja je direktno vezano sa Nacionalnom strategijom održivog razvoja, Strategijom upravljanja otpadom Crne Gore do 2030. godine, Državnim planom upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period 2015 -2020. godina, Strategijom regionalnog razvoja i sl.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- Kao što je već navedeno, zadržavanje „status quo“ stanja nije prihvatljivo. U procesu EU integracija potrebno je obezbijediti pravovremno prenošenje odredbi pojedinih propisa EU u relevantne propise u Crnoj Gori. U suprotnom, gubi se vrijeme koje je sad već presudan faktor za stvaranje uslova i implementaciju usvojenih propisa, odnosno primjeni prakse i standarda koji važe za sve zemlje članice EU u Crnoj Gori.
- Donošenjem Predloga zakona stvaraju se preduslovi za ispunjenje obaveze uspostavljanja i stvaranja uslova za funkcionisanje sistema produžene odgovornosti proizvođača, odnosno uslovi za uspostavljanje sistema upravljanja električnim i elektronskim otpadom, ali i drugim posebnim vrstama otpada kao što su: otpadna vozila, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, otpadna ambalaža i otpadna ulja za podmazivanje i tečnosti. Takođe, stvaraju se uslovi za upravljanje otpadom koji nastaje od rudarstva, odnosno od eksploatacije mineralnih sirovina (otpad iz Termoelektrane, KAP-a, rudnika boksita, lignita, olova i i cinka i sl).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Direktne pozitivne uticaje primjena Predloga zakona imaće na građane i očuvanje životne sredine. Indirektne pozitivne uticaje imaće na razvoj turizma i unapređenje poslovnog ambijenta. Ne prepoznaju se negativni uticaji implementacije ovog zakona.

- Primjena ovog zakona uticaće na povećanje troškova proizvođača, odnosno uvoznika proizvoda iz kojih nastaju određene posebne vrste otpada. Ovo povećanje troškova imaće uticaj i na povećanje cijena, a time i na kupovnu moć građana. Takođe, primjenom ovog zakona povećaće se troškovi eksploatacije mineralnih sirovina.

- U vezi članova 5 i 6 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom, prihod budžeta Crne Gore, a samim tim ukupni troškovi proizvođača i uvoznika na nivou Crne Gore, imajući u vidu količine proizvoda koje se stavljaju na tržište u Crnoj Gori od kojih nastaju posebne vrste otpada (otpadne baterije i akumulatori, otpadna ulja za podmazivanje i tečnosti, otpadne pneumatske gume, otpadna vozila, otpadni električni i elektronski proizvodi, otpadna ambalaža) i naknadu koja je definisana Uredbom o bližim kriterijumima, visini i načinu plaćanja posebne naknade za upravljanje otpadom ("Službeni list Crne Gore", broj 39/12), na godišnjem nivou procijenjeno je da će iznositi oko 4.157.500 eura i to od:

- baterija i akumulatora – 90.000 eura,
- ulja za podmazivanje i tečnosti – 400.000 eura,
- pneumatskih guma – 800.000 eura,
- vozila - 1.495.000 eura,
- električnih i elektronskih proizvoda - 500.000 eura,
- ambalaže u koju se pakuje roba – 812.500 eura,
- ambalaže koja nije namijenjena pakovanju robe – 60.000 eura.

Ukupno: 4.157.500 eura

U skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (čl. 85 osnovnog teksta ovog zakona) navedena finansijska sredstva uplaćivaće se na poseban račun i koristiće se za kofinansiranje troškova realizacije projekata iz oblasti upravljanja otpadom i troškova preuzimanja, sakupljanja i obrade posebnih vrsta otpada (otpadne baterije i akumulatori, otpadna ulja za podmazivanje i tečnosti, otpadne pneumatske gume, otpadna vozila, otpadni električni i elektronski proizvodi, otpadna ambalaža).

Za pojedine uvoznike proizvoda možemo navesti, da će na primjer uvoznik jedne tone guma platiti naknadu u iznosu od 200 eura. Ako guma ima težinu 5 kg, to znači da će za potrošače cijena ovog proizvoda biti uvećana za 1 euro.

- Za neispunjavanje cilja iz člana 8 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom (50 % od ukupne mase sakupljenog otpada da se pripremi za ponovnu upotrebu i recikliranje) snosiće odgovornost država Crna Gora prema Evropskoj komisiji, dok će prema državi Crnoj Gori biti odgovorni sakupljači otpada, a ne proizvođači, građani i privreda. Upisom u registar sakupljača i dobijanjem dozvole za preradu i/ili zbrinjavanje otpada ovu odgovornost imaće privredna društva i preduzetnici koji se bave ovim poslovima.

- U vezi članova 24 i 26 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom donešen je Pravilnik o načinu izračunavanja minimalnih suma osiguranja za slučaj štete pričinjene trećim licima ili njihovim stvarima („Službeni list Crne Gore”, broj 40/15). U propisu je dat način izračunavanja minimalne sume osiguranja (MIO) na koje je podnosilac zahtjeva za obavljanje djelatnosti prerade i/ili odstranjivanja otpada dužan da se osigura od štete koja može nastati trećim licima.

Kao primjer navodimo preradu neopasnog otpada:

- za ukupnu količinu od oko 1500 tona neopasnog otpada koji se preradi u reciklažnom centru u Podgorici na godišnjem nivou minimalna suma osiguranja izračunava se:

$MIO = 1\,500 * 1,2 * 1,5 * 1€ = 2\,700 €$, odnosno 22,5 € na mjesečnom nivou.

- U vezi člana 29 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom pozitivne posljedice navedene odredbe su usklađivanje našeg sa zakonodavstvom EU, odnosno nove Direktive o električnom i elektronskom otpadu, kao i unapređenje stanja zaštite životne sredine. Procjene troškova ne samo za proizvođače i uvoznike električnih i elektronskih proizvoda, već i za ostala privredna društva i preduzetnike koji imaju obavezu proširene odgovornosti, date su u odgovoru koji se odnosi na članove 5 i 6 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom.

- U vezi člana 42 Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom, koji se odnosi na privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada, nema uporedne prakse iz razloga što su se ove odredbe propisale radi pospješivanje veće inicijativnosti opština da izgrade infrastrukturu za upravljanje komunalnim otpadom u skladu sa EU direktivama. U zavisnosti od količina otpada koja će se odlagati na lokacijama za privremeno skladištenje komunalnog i neopasnog građevinskog otpada zavisice i iznos naknade koje će opštine plaćati na godišnjem nivou. Tako na primjer za opštinu koja na godišnjem nivou odloži 10.000 tona otpada godišnji iznos naknade iznosiće 100.000 eura (ove količine otpada su na primjer za Opštinu Šavnik oko 250 t, dok za Opštinu Nikšić oko 25.000 t na godišnjem nivou).

- Pozitivni efekti donošenja Predloga zakona su takvi da će srednjoročno i dugoročno nadmašiti troškove navedene u prethodnoj alineji. Evidentno je da pravilno upravljanje otpadom doprinosi smanjenju troškova u oblasti zdravstva, sanacije i rekultivacije lokacija devastiranih neadekvatno odloženim količinama otpada, kao i troškova u smislu kaznenih mjera koje će Crna Gora, kao članica EU, morati da plaća u slučaju da ne bude u mogućnosti da implementira donijete propise i sl. Takođe, pozitivni efekti se mogu sagledati i kroz očuvanje prirodnih resursa.

- Donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom podržava se formiranje novih privrednih subjekata (privrednih društava) i razvoj preduzetništva. Predlog zakona propisuje olakšice za preduzeća sa manje od 10 zaposlenih u dijelu oslobađanja obaveze vođenja evidencije o otpadu radi vođenja godišnje statistike za oblast upravljanja otpadom (član 44 važećeg zakona).

- Implementacijom ovog zakona doći će do određenih administrativnih opterećenja u pogledu povećanja broja zaposlenih u cilju ispunjenja obaveza utvrđenim EU propisima u oblasti upravljanja otpadom. Za kvalitetnu implementaciju ovog zakona potrebno je planirati zapošljavanje tri službenika u Ministarstvu održivog razvoja (ekonomista, tehničko lice i pravnik), i to za obavljanje poslova:

- izrade godišnjih izvještaja o sprovođenju Državnog plana upravljanja otpadom (član 25 važećeg zakona) i monitoringa sprovođenja utvrđenih mjera i realizacije obaveza, monitoringa uspostavljanja sistema upravljanja posebnim vrstama otpada, kao i uspostavljanja i funkcionisanje sistema produžene odgovornosti proizvođača i uvoznika koji se odnosi na posebne vrste otpada (čl. 11, 64 i 85 važećeg zakona),
- koordinacije aktivnosti sa opštinama koje se odnose na realizaciju projekata u oblasti upravljanja otpadom, davanje saglasnosti i praćenje realizacije lokalnih planova upravljanja komunalnim i neopasnim građevinskim otpadom,
- monitoringa sprovođenja ovog zakona i oko trideset podzakonskih akata donijetih na osnovu ovog zakona, pripreme za učešće i učešće u procesu pregovora sa Evropskom komisijom, praćenje izmjena jedanaest relevantnih direktiva EU za oblast upravljanja otpadom, kao i analize ostvarivanja obaveza u vezi ciljeva koji su navedeni u propisima EU, odnosno predmetnom zakonu i podzakonskim aktima.

Kroz zakonska rješenja, koja su navedena u ovom predlogu, procjena je da će biti uticaja na poslovni ambijent, ali ova rješenja, kao što je i prethodno navedeno, potrebno je primjenjivati u cilju usklađivanja i implementacije odredbi iz EU direktiva.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti;**
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti;**
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
 - **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;**
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti;**
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
 - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? **Obrazložiti.**
- U Državnom planu upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period 2015 -2020. godina, koji je donešen od strane Vlade krajem jula 2015. godine, navedeno je da su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema upravljanja otpadom u Crnoj Gori sljedeće: Opcija 1. formiranje pet regiona (Region Centar 1, Region Centar 2, Region Sjever, Region Primorje1 i Region Primorje 2), Opcija 2. tri regiona (Region Centar, Region Sjever, Region Primorje), Opcija 3. jednog regiona za upravljanje komunalnim otpadom (obuhvata otpad iz svih opština). Investicioni troškovi za Opciju 1 su 52.990.000 eura, za Opciju 2 su 40.990.000 i za Opciju 3 su 134.690.000 eura.
- Opcija 3 ima veće investicione troškove u odnosu na opcije 1 i 2, ali su benefiti daleko veći, stabilniji i trajniji, ukoliko se sistem uspostavi na adekvatan način. Konkretna tehnologija termičke obrade otpada, koja će eventualno biti instalirana u Crnoj Gori, biće odabrana na osnovu Studije izvodljivosti. Državni plan je dao detaljan pregled mogućih tehnologija, vođen zvanično najboljim dostupnih tehnikama na nivou Evropske unije. Ipak, Državnim planom upravljanja otpadom u Crnoj Gori za period 2015 -2020. godina nije precizirano konkretno rješenje, budući da trenutno ne postoje podaci na osnovu kojih bi tako nešto bilo izvodljivo.
- Obezbeđivanje finansijskih sredstava vršiće se u kontinutetu u periodu do 2020. godine.
 - Implementacijom ovog zakona proizilaze međunarodne finansijske obaveze koje se prije svega odnose na vraćanje kredita koje su odobrile međunarodne finansijske institucije Crnoj Gori za realizaciju ovog zakona.
 - Na osnovu analiziranih potreba, planirana su finansijska sredstva u budžetu za ovu i u većem dijelu i za narednu godinu.
 - U Predlogu zakona utvrđena je obaveza donošenja podzakonskih akata u roku od 24 mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
 - Implementacijom ovog zakona ostvariće se povećanje prihoda Budžeta Crne Gore u dijelu koji

se odnosi na naplate naknada i kazni, kao i u dijelu obaveza koje proističu iz produžene odgovornosti proizvođača, odnosno uvoznika otpada.

- Korišćena je metodologija punog povrata troškova sa dva scenarija, sa i bez prihoda iz pomenutog Državnog plana
- U preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda postoje problemi koji se odnose na činjenicu da se ne raspoložuje adekvatnim podacima o količinama otpada koji se proizvode u Crnoj Gori.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti

- Korištena je pomoć eksperta iz Slovenije Radovana Tavzesa. Ministarstvo održivog razvoja i turizma je za izadu Predloga zakona formiralo Radnu grupu u čijem sastavu su predstavnici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Agencije za zaštitu životne sredine, Uprave za inspeksijske poslove, Zajednica opština i NVO sektora.

- U toku izrade ovog zakona održani su sastanci na kojima su bili uključeni predstavnici Ministarstva zdravlja, Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Uprave za inspeksijske poslove, nadležnih organa lokalne uprave i komunalnih preduzeća, Zajednice opština, Agencije za zaštitu životne sredine, Procon-a, Privredne komore, Unije poslodavaca, NVO sektora i drugih zainteresovanih subjekata za pitanja upravljanja otpadom.

- Prije svega, najznačajniji rezultat je učešće nadležnih subjekata u izradi ovog zakona, posebno subjekata na lokalnom nivou, imajući u vidu da jedinice lokalne samouprave imaju veoma važnu ulogu u cilju ispunjenja obaveza utvrđenim EU propisima u oblasti upravljanja otpadom.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalne prepreke za primjenu ovog zakona ogledaju se u nedostatku adekvatnih ljudskih i finansijskih kapaciteta.

- Nastaviće se sa organizovanjem sastanaka sa nadležnim subjektima (jedinicama lokalne samouprave, komunalnim preduzećima, privrednim društvima, institucijama, NVO sektorom). Takođe, odredbe ovog zakona afirmisaće se i u saradnji sa medijima u Crnoj Gori. Najvažnija mjera biće pojačan inspeksijski nadzor.

- Glavni indikatori koji će služiti za ocjenu nivoa ispunjenosti propisanih ciljeva biće ocjena nivoa usaglašenosti ovog zakona i podzakonskih akata u oblasti upravljanja otpadom sa relevantnim propisima EU. Indikatori će biti i količine selektiranog, prerađenog, odnosno recikliranog otpada (komunalnog i posebnih vrsta otpada) i količine otpada odložene na propisan način.

- Monitoring sprovođenja Zakona o izmjenama i dopunama zakona o upravljanju otpadom, u dijelu nadzora nad njegovim sprovođenjem vršiće Ministarstvo održivog razvoja i turizma kao i ministarstva nadležna za oblasti: zdravlja, poljoprivrede, šumarstva i ekonomije, a u dijelu implementacije Agencija za zaštitu životne sredine, Uprava za inspeksijske poslove i komunalna inspekcija, odnosno policija. Evaluaciju primjene propisa vršiće Ministarstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa nadležnim ministarstvima.

Podgorica, 26.10.2015. godine

MINISTAR
Branimir Gvozdenović

Faint, illegible text in the top left section of the page.

Faint, illegible text in the top right section of the page.

Faint, illegible text in the middle left section of the page.

Faint, illegible text in the middle right section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle left section of the page.

Faint, illegible text in the lower middle right section of the page.

Faint, illegible text in the bottom left section of the page.

Faint, illegible text in the bottom right section of the page.

Faint, illegible text in the lower left section of the page.

Faint, illegible text in the lower right section of the page.

Faint, illegible text in the bottom left section of the page.

Faint, illegible text in the bottom right section of the page.

Faint, illegible text in the bottom left section of the page.

Faint, illegible text in the bottom right section of the page.

Faint, illegible text in the bottom left section of the page.

Faint, illegible text in the bottom right section of the page.

Faint, illegible text in the bottom left section of the page.

Faint, illegible text in the bottom right section of the page.